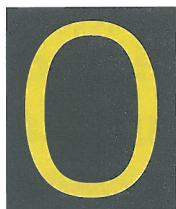

Реформа с пари

Този път образованието има шанс с министър от системата

Министър от системата – така се нарича шансът в сферата на образованието този път, при третото правителство на Бойко Борисов. На четвъртия ден от завръщането си в МОН като министър дългогодишният главен секретар на ведомството Красимир Вълчев обяви, че правителството ще увеличи заплатите на учителите с 15 процента. И уточни, че това вече е договорено с финансовия министър Владислав Горанов. Вълчев, както и Горанов са финансисти. Очевидно този път е ясно какво означава „приоритет“ в програмата на ГЕРБ – без пари нищо не става, нищо не се променя...

Още на първата си пресконференция Вълчев обяви за приоритет справянето с неграмотността и превръщането на учителската професия в привлекателна за младите хора. С по-добри условия за работа и карьерно развитие, с възможности за постоянна квалификация и... разтоварване от бумащината, за да бъдат преподавателите ни повече учители и по-малко администратори.

После разпореди спешно да се прегледат всички наредби, които затормозяват работата на учителите и отнемат от времето за работа с децата. Целта е първо да бъде тотално подменена наредбата за приобщаващото образование, чрез която се регулира работата с деца със специални образователни потребности, но и с тези, за които има риск да напуснат

преждевременно училище. След това ще се пипнат и други наредби – за организацията на работата в училище, за документацията, за оценяването на учениците. В името на грамотността и обучаването на мислещи деца, способни да решават казуси и да вземат решения, а не само да наизустяват уроци. Или поне такива са намеренията...

И да спазвате конституцията, ей

Прегу да са изтекли първите сто дни на кабинета, Красимир Вълчев вече бе готов с механизма за взаимодействие между институциите, който трябва да осигури присъствието в детската градина и училището на всички деца, за които законът казва, че образованието е задължително.

→ 66

Вълчев получи подкрепа от цялото правителство. Документът бе гласуван. Оказа се, че образованието можело да е гържавен приоритет № 1, защото от ограмотяването на нацията зависи да имаме работеща икономика, по-малко престъпност и благогенстващо общество и гържава.

Цялата тази активност щеше да е смешна, ако не беше тъжна. Не стана ясно защо се налага министър-председателят да нарежда да се спазва конституцията, според чийто чл. 53, ал. 2 училищното обучение до 16-годишна възраст е задължително. И защо това не стана при първите две правителства на Борисов, а бе „заповядано“ едва сега, при третото. Образованието е задължително, а родителите са длъжни да спазват закона – може би „репресивният“ орган МВР отдавна трябваше да си влезе в ролята. С неговите си методи на убеждение, ако не става по друг начин.

Но, както се казва, по-добро късно, отколкото никога – ако е вярно, че образованието е не само предизборен, но и стратегически приоритет на ГЕРБ. За него догодина ще има заделени 330 милиона лева.

До всяко ромче – полицай

Колкото и да се шегуват някои с рефрена „До всяко ромче – полицай в клас“,

Красимир Вълчев

ситуацията е критична – 1/4 от децата от ромски произход и 10% от децата от турски произход не посещават училище. По данни на Националния статистически институт през учебната 2015/2016 година 21 170 ученици са напуснали образователната система, което означава, че всеки седми ученик между 15 и 18 години не е завършил училище.

И не е само това – на Вълчев са му на главата още доста болни проблеми в образователната система. И първият от тях е агресията. Министърът не стартира със заповеди и спуснати мерки, а с дискусия – с психолози, с родители, синдикати, учители. Няма универсална мярка, призна по-късно, но посочи, че изходът е в добрата работа на учители и родители в името на децата. И в реакцията, преди проблемът да ескалира в побоища и да се вдигне шум в медиите. Защото агресията и страхът също са причина някои деца да не искат да ходят на училище. Както и младите хора да бягат от учителската професия от страх, че ще ги бият – и ученици, и родители. Или че ще им сложат скрита камера в памперса на децата.

Направена бе проверка във всички училища с ескалирало напрежение – знак, че министърът няма да търпи дълго равнодушието на директори и учители. Предстои да видим, разбира се.

С голямата кошница

Няколко пъти Вълчев признава публично, че вероятно всеки министър тръгва с желание да направи поне 50 неща, но накрая успява със значително по-малко. Дано не е оправдание за бъдеща несвършена работа, а по-скоро желание да не се изхвърля.

За да успее, вероятно ще му е нужна цялата подкрепа на администрацията, която обикновено нехае за политическото говорене, а още по-малко за рейтинга на който и да е министър. Пък бил той и доскоро човекът, когото са наричали приятелски „Краси“ и когото в

Една четвърт от децата от ромски произход не посещават училище...

училищата из страната посрещат като благодетел – като главен секретар той е одобрявал всички разходи за ремонти, оборудване, транспорт и какво ли не в цялата система.

Битка за висшето

Няма и сто дни от началото на новия кабинет и ректорите на висшите училища вече имат срок. До есента да са готови със стратегията как ще се развива всеки университет – защото не може всички да преподават всичко, както обяви вече министърът. И декларира, че в диалог с иначе костеливия Съвет на ректорите ще търси начин да се дореформира висшето образование и то да дава качество, а не просто дипломи. Тук, разбира се, го чака тежка битка, особено ако тя трябва да завърши с мир и полезен резултат за бъдещите студенти. Мисия почти невъзможна. Но някаква надежда, че нещата може и да се променят, е публичното порицание

на министъра към УНСС, където наказаха студент, че е алармирал за порочно даване изпити.

Шансът на този министър и на българското образование е, че той познава изцяло системата и вероятно няма да позволи лесно да го „хързулнат“. Негови колеги обаче признават, че ако допусне всеки да си прави каквото знае, много бързо ще „прегори“ в опит сам да си свърши работата. Другото препятствие ще са огромните лобита, и то най-вече в изпълнението на оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, където има реална опасност да загубим едни милиони заради процедурни заигравания на предишни екипи в МОН и чиновници.

Вълчев вече призна публично опасността да загубим 70 млн. лева. Предстои му обаче да създаде екип, който да оползотвори останалите пари до 350 милиона. Тази битка започна още в първите дни на новия кабинет, но наесен най-сетне ще стане ясно кой води. ☺